

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

תוכן עניינים

- א. בללה חוץ לחומת עזרה ... פסולה.....2
- ב. מנחה שחסרה קודם קמיצה ... יביא מתוך ביתו וימלאנה ... קמיצה קבעה ליה..2
- ג. חסר הלוג אם עד שלא יצק ימלאנו2
- ד. שירים שחסרו בין קמיצה להקטרה ... מקטיר קומץ ... נטמאו שיריה נשרפו שיריה אבדו שיריה כמדת ר' אליעזר כשרה כמדת רבי יהושע פסולה.....3
- ה. כל הזבחים שבתורה שנשתיר מהם כזית בשר או כזית חלב זורק הדם כחצי זית בשר כחצי זית חלב אינו זורק את הדם ובעולה אפי' כחצי זית בשר וכחצי זית חלב זורק את הדם מפני שבעולה כולה כליל.....4
- ו. עד שלא פרקה נפרס [לחמה] הלחם פסול ואין מקטיר עליו את הבזיכין ואם משפרקה נפרס לחמה הלחם פסול ומקטיר עליו את הבזיכין ... כיון שהגיע זמנה לפרק ואף על פי שלא פירקה.....5
- ז. מסלתה שאם חסרה כל שהוא פסולה משמנה שאם חסרה כל שהוא פסול ... פרט למנחה שחסרה היא ושחסר קומצה ושלא הקטיר מלבונתה כלום....6
- ח. אותן שירים מה הן באכילה ... והנותרת ולא הנותרת מן הנותרת .. מהמנחה מנחה שהיתה כבר6
- ט. קמץ בשמאל.....7

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

דף ט.

א. בללה חוץ לחומת עזרה ... פסולה

מנחה שבללה¹ בשמנה חוץ לעזרה אפילו שבללה בכלי שרת², פסולה³, עד שתהיה בלילה בפנים. אך אם רק יצק שמנה בחוץ מפשר שאינו נחשב כמעשה ואינו פוסל⁴.

ב. מנחה שחסרה קודם קמיצה ... יביא מתוך ביתו וימלאנה ... קמיצה קבעה ליה

מנחה שחסרה⁵ קודם קמיצה, יביא מתוך ביתו וימלאנה, שהקמיצה היא הקובעת לא נתינתה בכלי שרת, ואם לא מלאנה פסולה, כמבואר להלן שחוסר עשרון פוסל⁶.

ג. חסר הלוג אם עד שלא יצק ימלאנו

¹ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יא הלכה ו'
² דעת הרמב"ם לכאורה דבלילה אינוצריך בכלי שרת שכתב במעשה הקרבנות פרק יג הלכה ה' מנחת הסולת כיצד היתה נעשית, מביא עשרון סולת או כמה עשרונות או כפי נדרו ושמן הראוי לה ומודד בעשרון של מקדש, ונותן שמן בכלי, ואח"כ נותן עליו את הסולת, ואח"כ נותן שמן אחר על הסולת וכולל הסולת בו, ואח"כ נותנה בכלי שרת וצק לתוכה שמן, וכן כתב בכס"מ שם ונשאר בצ"ע וכ"כ הלח"מ וכן במל"מ שם וז"ל כתב מרן נראה שהכלי שהיה בולל בו לא היה כלי שרת כו'. והתוס' פ"ב דחולין (דף ל"ו) ד"ה צריד כתבו דהיה כלי שרת. וכ"כ בהר המוריה שם לדעת רבינו ודלא כתוס', ועיין זבח תודה להלן לא: ד"ה ומתן שמן שהביא שבפ"יה כתב רבינו שצריך בכלי שרת ונשאר בצ"ע ובתורת הקדשים שם אות ט פסק דבעי כלי שרת ועיין ערוך השולחן העתיד הלכות מעשה הקרבנות סימן פז סעיף טו שכתב ולענ"ד ברור דגם הרמב"ם ס"ל שהיתה בכלי שרת אמנם כוונתו כיון דעיקר הקידוש הוא אחר הבלילה שאז צריך כהונה לכן צריך ליתנו אז בכלי שרת אחר לקדשו, וזהו כוונתו שכתב: נותנה לכלי שרת ומקדשה בכלי שרת, כלומר דנתינת הסלת והשמן והבלילה היתה בכלי שרת ואחר הבלילה נותנה לכלי שרת אחרת לקדשה, דומיא דקומץ כדתניא במנחות (כו, א): קומצו מכלי שרת ומקדשו בכלי שרת ע"ש. ובעין זה כתב בחזו"א קדשים כה סוף ס"ק ג'
³ מפרש בגמרא טעמא דר' יוחנן אף על גב דבלילה כשרה בור כיון דעשייתו בכלי היא אף על גב דכהונה לא בעיא קדושת פנים מיהת בעיא
⁴ זבח תודה ג: ד"ה כיון דעשייתו
⁵ רמב"ם שם הלכה טו
⁶ תורת הקדשים ג: אות צ

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

כבר התבאר במסכת זבחים דף מד. ודרף ח: שהנסכים⁷ אינם מעכבין את הזבת, אלא מביא אדם קרבנו היום ונסכיו אחר עשרה ימים.

וכן המצורע בטהרתו שמביא כבש לאשם ולוג שמן, יש לאדם⁸ להביא אשמו היום ולוגו אחר עשרה ימים, ואם רצה לשנות הלוג לאשם מצורע אחר משנה אף על פי שקדש בכלי.

חסר הלוג עד שלא יצק ימלאנו, חסר מאחר שיצק יביא אחר בתחילה⁹.

ד. שירים שחסרו בין קמיצה להקטרה ... מקטיר קומץ ...

נטמאו שיריה נשרפו שיריה אבדו שיריה כמדת ר' אליעזר

כשרה כמדת רבי יהושע פסולה

כבר התבאר במסכת יומא דף מו: ולעיל דף ח: שאם קמץ את המנחה¹⁰ ואחר כך נטמאו שיריה כולן או יצאו חוץ לעזרה, או שנפסל שנגע בטבול

⁷ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ב הלכה יב

⁸ רמב"ם הלכות מחוסרי כפרה פרק ה הלכה ד

⁹ בפ"ק דמנחות (דף ט') הקישו התוס' ז"ל שם מהא דהקדים מתן שמן למתן דם דאע"פ דהוא אחר יציקה מ"מ קאמר דימלאנו ותירצו בסוף הדיבור דיציקה הנעשית בפסול לא הוי יציקה וברייטא אתיא אפילו כת"ק דפליג אר"ש וזה דעת רבינו ז"ל ולכך פסקה. לח"מ שם. ועיי' או"ש שם שאינו דומה למנחה, דאם חסרו שירים אחר הקמיצה מקטיר קומץ עליהן והן אסורים באכילה (שם ט' ע"ב) וכאן צריך הלוג שיהא קיים הנשאר בלוג עד אחרי כלות מתנותיו, אבל אם הנשאר בלוג קיים, רק שהקדים מתן בהונות למתן שבע בזה סגי שימלאנו, ובזה כתבו בשמ"ק (שם ה' ע"א אות ה') בשם תו"ח שהרש"מ פירש שאחר שימלאנו יתן עוד ממנו מתן שבע, ואחרי זה מתן בהונות, וכן מסתברא, דהא הבא עם הזבח זריקת הדם מוציאתו מידי מעילה, ובכא בפני עצמו מועלין בו עד שיתן מתן שבע, וכדמפורש ברש"י זבחים (דף מ"ד ע"א) ד"ה רבי אומר כו', אבל מתן בהונות דלאו צורך גבוה כו' אם כן כשימלאנו ויתן לבהונות מאן מפיך להנך שנתן בלוג כשמלאהו מידי מעילה, כיון שמתן שבע נתן מקודם שמלאהו. ולומר דבהנך שמלאן בלוג אחר מתן שבע לא נחית בהו דין מעילה, זה מזור, דיהיה נתקדש בכלי ולא יהא בזה דין מעילה, הן דאם נשפך הלוג מרם מתן בהונות הלא לפי דברי רש"י (שם ד"ה למתן) לא יהיה בהו דין מעילה, כיון דליכא מנייהו מתן גבוה ואכמ"ל בזה. ובתוספתא (נגעים פ"ט ה"ב) גירסא אחרת, והר"ש (נגעים פ"ד מ"י) פירש מה שאינו כגירסת גמרא דילן, ודוק.

¹⁰ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יא הלכה ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

יום, או נשרפו או אבדו¹¹ לא יקטיר הקומץ ואם הקטיר הורצה, וי"א¹² שאם נשרפו שירי מנחה או אבדו בין קמיצה להקטרה אף בדיעבד לא הורצה, בהקטרה.

אולם השירים אסורים באכילה בין בטומאה בין בפסול בין באבדה כמו שיתבאר להלן.

ובמנחת ציבור¹³ אם נטמאו השירים או נפסלו לאחר קמיצה, אפילו בפסול יוצא, מותר להקטיר את הקומץ לכתחילה. אך אם נשרף או נאבד, אין להקטיר ודינה כיחיד.

ה. כל הזבחים שבתורה שנשתייר מהם כזית בשר או כזית חלב זורק הדם כחצי זית בשר כחצי זית חלב אינו זורק את הדם ובעולה אפי' כחצי זית בשר וכחצי זית חלב זורק את הדם מפני שבעולה כולה כליל

כבר התבאר במסכת פסחים דף עז: שכל הזבחים של יחיד¹⁴, בין שנטמא בשר והחלב קיים בין שנטמא חלב והבשר קיים, זורק את הדם, נטמאו שניהן לא יזרוק, ואם זרק הורצה, שהציץ מרצה על הטומאה, וכן אימורין

¹¹ לח"מ שם בדעת הרמב"ם שהקשה שפשטות הגמ' במנחות ופסחים עה שדין מנחות כדין הזבחים וכי זבחים פסק דאם לא נשאר כלל מהבשר או מהאימורין אם זרק לא הורצה ויישב שהרמב"ם ס"ל כר' יוסי שם בסוגיא. וכן האריך בפ"א שם הלכה לד' בדעת הרמב"ם, ועיי"ש בהר המוריה ובמרכה"מ. ועיין ערוך השולחן העתיד הלכות פסולי המוקדשין סימן קמב סעיף כג – כד שתי' דכיון דבמנחה דרשינן מן המנחה שהיתה כבר ממילא אף על פי שעתה לא נשתייר ממנה כלל, משא"כ בזבחים כתיב: ועשית עולותיך הבשר והדם אם אין בשר אין דם ע"ש, ורק בלכתחלה למידין מזבחים. ועוד י"ל דכיון דהשירים אסורים באכילה א"כ אין עליהם שם שירים כשירים ועכ"ז מקטיר הקומץ עליהן לכתחלה, א"כ גם כשלא נשתייר כלל, נהי דלכתחלה אין להקטיר כמו בזבחים מ"מ בדיעבד וודאי הורצה, דאיזה נ"מ יש בין נשתייר ללא נשתייר אחרי שאסורין באכילה והווי כמי שאינם לעניין דיעבד.

¹² לקוטי הלכות פסחים יב: בתורת הקדשים א. שדין המנחות כדין הזבחים דאם לא נשאר כלל מהבשר או מהאימורין אם זרק לא הורצה וה"ה במנחה. ועיין הר המוריה כאן שכתב "דהא דכתב רבינו אם הקטיר הורצה לא קאי זה על אבוד ושרוף"

¹³ תורת הקדשים שם

¹⁴ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק א הלכה לד'

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

או איברי עולה שנטמאו והקטירן, הציץ מרצה, וכל קרבנות הצבור שנטמאו הבשר והחלב כולו הרי זה זורק את הדם שטומאה דחוייה בציבור.

נפסל¹⁵ הבשר קודם זריקה, או שיצא חוץ לעזרה לא יזרוק הדם, ואם זרק הורצה¹⁶.

כבר התבאר במסכת פסחים דף עח: ודרף עט. שאם חסרה¹⁷ מאברי בהמת קרבן או בשרה אחר קבלה קודם זריקה, אפילו אבד הבשר קודם זריקת הדם או נשרף, אם נשתייר כזית מן הבשר או כזית מן האימורין זורק את הדם, ואם לאו אינו זורק.

ובעולה אפילו כחצי זית מן הבשר וחצי זית מן האימורין, מפני שכולה לאשים. נשאר פחות מכזית לא יזרוק, ואם זרק לא הורצה. שאין הציץ מרצה אלא כשישנו לבשר בעולם אך לא כשאינו קיים¹⁸. ואין חילוק בזה בין ציבור ליחיד¹⁹.

דף ט:

ו. עד שלא פרקה נפרס [לחמה] הלחם פסול ואין מקטיר עליו את הבזיכין ואם משפרקה נפרס לחמה הלחם פסול ומקטיר עליו את הבזיכין ... כיון שהגיע זמנה לפרק ואף על פי שלא פירקה

¹⁵ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק א הלכה לא

¹⁶ ואע"ג דציץ מרצה על הטומאה, אבל הכא אין הציץ מרצה על היוצא, כבר הקשו התוס' ז"ל כן בפ' כל שעה (דף ל"ד) ותירצו דר' יהושע סבר דזריקה מועלת ליוצא כר"ע להוציאו מידי מעילה וכ"ש להרצאה ועיין שם וגם רש"י ז"ל עמד על זה שם. לחם משנה

¹⁷ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק א הלכה ל – לא

¹⁸ הר המוריה שם

¹⁹ לקוטי הלכות יב. בזבח תודה ד"ה ואין חילוק

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

כבר התבאר לעיל דף ח. שלחם הפנים²⁰ שנפרסה חלה אחת מן הלחם, אם עד שלא הסיר הלחם מעל השולחן נפרסה, הלחם פסול²¹, ואינו מקטיר עליו את הבזיכין.

ואם אחר שהסיר הלחם נפרסה, הלחם פסול, ומקטיר עליו את הבזיכין.

הגיע זמן²² הלחם להסירו, כלומר לאחר הצות יום השבת כמבוא בפסחים דף נח. הרי זה כמי שהסירו²³, ואם נפרס הלחם מקטיר הבזיכין ואף על פי שלא פירק המערכה.

ז. מסלתה שאם חסרה כל שהוא פסולה משמנה שאם חסרה כל שהוא פסול ... פרט למנחה שחסרה היא ושחסר קומצה ושלא הקטיר מלבונתה כלום

מקצת הקומץ²⁴ מעכב את כולו, ואם חסר מקצת הקומץ אינו מועיל שיחזור וימלאנו²⁵. והקומץ והלבונה מעכבין זה את זה, ולפיכך אם לא הקטיר הלבונה פסולה²⁶, ומקצת השמן מעכב את כולו, אין פחות מלוג לעשרון וכן אם חסר מהעשרון פסולה אולם יכול למלאותה כמו שהתבאר לעיל.

ח. אותן שירים מה הן באכילה ... והנותרת ולא הנותרת מן הנותרת .. מהמנחה מנחה שהיתה כבר

²⁰ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ה הלכה ז'
²¹ טעם רבינו לפסול הלחם משום דהויל נחסרו שיריה קודם הקטרת הקומץ בדלהלן וברי' יוחנן לגבי ריש לקיש כדאיתא בגמרא. מעשה רקח שם
²² שם הלכה ז'
²³ עיין או"ש אור שמח הלכות פסולי המוקדשין פרק יא הלכה יח
²⁴ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק יג הלכה יד
²⁵ תורת הקדשים ד. אות ק
²⁶ שם אות ר

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

כבר התבאר לעיל דף ח. שנשאר מעט מן השירים בכשרותן, יקטיר הקומץ ואותן השירים שנשארו אסורין באכילה²⁷.

ט. קמץ בשמאל

כבר התבאר לעיל דף ו. שקמיצת²⁸ המנחות צריך שתהיה בימנו של כהן כשאר עבודות וכן נתינת הקומץ לכלי שרת צריך להיות בימנו, קמץ בשמאל אפילו לא נתן לכלי שרת פסל²⁹, קמץ בימינו³⁰ ונתן לשמאלו ואחר כך נתנו לכלי, קמץ מכלי קודש ונתן לכלי חול פסל.

²⁷ וכשם שנאסר לעיל בלחם הפנים אחר שהסיר הלחם שנפרסה, הלחם פסול, ומקטיר עליו את הבזיכין.

תוד"ה אותן שירים

²⁸ תורת הקדשים שם יד: מ

²⁹ זבח תודה שם ג.

³⁰ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יא הלכה ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

